

DZIENNIK BIAŁOSTOKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: BIAŁYSTOK, Rynek Kościuszki 1, telefon 111

WSZELKIE PRAWA PRZEBRUKU I REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE - NADUŻYCIA BĘDĄ SCIGANE SĄDOWNIE

Sejm czyni wysiłki, by przedłużyć przesilenie w nieskończoność
Ale Konstytucja daje panu Prezydentowi Rzeczypospolitej możliwość ratowania Polski
Oczekujemy więc czynu!

Plasty, jak zwykle mydlikują
Zaprzęśli trafną ideę rządu
bezpартyjnego
Jeszcze jedna krzywa, wyrządzona
Polsce, spada na ich głowy

Rokowania ze stronnictwami
podjęte wczoraj przez desygno-
wanego premiera p. Thugutta,

WARSZAWA, 17. 12.
Prócz rozmowy z piastowca-
mi i Chrześcijańską Demokra-
cją, p. Thugutt informował się

Wyloniła się natomiast myśl
utworzenia rządu t. zw. parla-
mentarnego, to jest partyjnego.

— Panie Prezesie. Jesteś
Pan tak wybitnym przedsta-
wicielem pewnego kierunku poli-
tycznego że nie można Pana u-
ważać za człowieka prywatnego.

Wzrost drożyny 66,89%
WARSZAWA, 17. 12.
Wczoraj o godz. 11-ej przed-
stawiciele pracowników i za-
goda przedstawiciele pracoda-
wców pod przewodnictwem

Przesunięcie koncepcji rządu
partyjnego w miejsce koncepcji
poprzedniej nastąpiło na komi-
sji porozumiewawczej stron-
nictw lewicy polskiej z udziałem

Przy sztandarze gabinetu fachowego,
czy w odmęcie partyjnictwa?
Przy urodzinach rządu, akuszerzy wydzierają sobie
z rąk szczypcę, a matczyńska Polska--jęczy

Sugestia o zbawienie
gabinetu parlamentarnego prze-
staje powoli działać i zabiera
swą dotychczasową moc em-
rodziejską.

— Bo pański „Piast” jest
temu przeciwny! Chce wziąć
odwet za obrażenia Witoso-
wiczów.

Do rozmowy mieszają się
członkowie klubu Dubanow-
icza i Chrześcijańsko-Demokra-
tycznego i wszyscy zgadzają
się z tem, że gdyby p. Thugutt
stanął przed Sejmem a obrany
przez siebie gabinetem po-
zapartyjnym,

Z migawkowa szybkością
filmu zmieniają się w Sejmie
scenariusze.

Znamienna była rozmowa z
prezesem „Piasta” p. Dębskim,
który oświadczył, że jego
oficjalna wczorajsza enun-
cjacja

nie może tylko w tej chwili i
z góry poręczyć!

W najgorzej razie klub ten
nie może tylko w tej chwili i
z góry poręczyć!

powstrzymałby się od głoso-
wania nad votum ukończoności
ewentualnego gabinetu p. Thu-
gutta.

O godzinie 12 m. 15 wrócił
p. Thugutt z pałacu Rady mini-
strów do Sejmu.

nie dał jasnej odpowiedzi, tylko
oświadczył, że zależy to od u-
chwały klubu piastowców.

W najgorzej razie klub ten
nie może tylko w tej chwili i
z góry poręczyć!

WARSZAWA, 17. 12.
obowiązują dalej (!)
P. Thugutt: Ja jestem przy-
zwyczajony do zasady: tak, lub
nie.

Na tem właściwie rozmowa
się urwała.

W kołach sejmowych utrzy-
mują jednak, że ta
gra a. Witoso-
wa może się tym razem już nie u-
dać.

W kołach sejmowych utrzy-
mują jednak, że ta
gra a. Witoso-
wa może się tym razem już nie u-
dać.

GIEŁDA

NOTOWANIA OFICJALNE
Dolary St. Zjedn. 5.800,
Belgia 266,
Holandia 2.221,
Londyn 25.425, 25.390,
New Jork 5.800,
Paryż 307,
Praga 169,
Szwajcaria 1.012,
Sztokholm 1.530,
Wiedeń 81.65,
Włochy 252.25.

WARSZAWA, 17. 12.
Zawiercie 42500,
Zyrardów 38000, 39000, —
387500,
Belpol 100,
Borkowski 935, 1050,
Jabłkowsky 280, 260, 265,
Polbal 155,
Pol. Loyd 245, 330,
Skóry i Garbiki 100, 120,
Syndykat Rol. Warsz. 1800,
Czestocice 400, 4250, 4280
(100), 4200, 4250 (50), 4850,
4750, 4600 (25, 20), 4800, 5100,
5000 (10), 5100, 5200,
Gostawice 1500, 6 em. 1200,
1225,
Michałów 1575, 1725, 1700,
Tow. Fabr. Cukru 5500, 5950,
(50), 5650, 6000,
Łazy 240, 215, 225,
Drzew. Przem. i Handel 675,
680, 665,
Warsz. Tow. Kop. Wegla 6750,
7150, 7000 (100), 7000, 7200,
(50), 7150, 7400, 7350 (25, 20),
7450, 7600,
Cegielni 925, 980,
Lilpop 775, 850,
Modrzewów 14500, 13000, 13250,
Transport i Żegluga 215, 232,5,
7 em. 207,5, 210,
Zach. Tow. dla H. i Przem. 290
295,
Cmielów 1150, 1050, 1150,
Elektryczność 2250, 2150, 2400,
Pol. Tow. El. 28, 350, 340,
Haberbusch 5175, 5100,
Kabel 925, 1250,
Klucze 1400, 1275, 1325,
Korek 165, 175,
Leszczyński 7800,
Polska Nafta 725, 975,
Pol. Tow. El. 280, 350, 340,
Nobel 1000, 1300, 1275, 6 em.
950, 1175,
Lenartowicz 125, 140, 130,
Siła i Światło 1200, 975, 1050,
Pustelnik 70,
Spirytus 3800, 3750, (50), 3900
4000, (25, 20), 4100, 4200,
Konopie 1 — 4 em. 850, 800, 5
— 6 em. 775, 800,
Tkanina 165, 170,
Przem. leśny 145,
Maszynowy roln. 300,
Lombard 110, 130,
Herbata 5 em. 165,

Witos, czy Polska?

Pos. Bednarczyk z klubu
„Piasta” zakomunikował wice-
prezesa klubu „Wyzwolen-
nia” d-rowskiemu, z upowa-
żnieniem do uzyczenia z tego
użytku, jaki uzna za stosowny,

W kołach sejmowych utrzy-
muje się przekonanie, że p. Wito-
sa odstąpi znacznie większą
ilość dotychczasowych popier-
czników.

„Dyskretna” operacja angielska

PARYŻ, 17.12. — (PAT). —
pelnie w cichości pozamykała
wszystkie wejścia do konty-
nentu antarktycznego i zanek-
towała wszystkie nowo odkry-
te w tamtych stronach zatoki
i zbieżności polodowców.

Odnosny dekret opublikowa-
ny został jedynie tylko w orga-
nie rządowym na wyspach Falk-
landzkich.

W przededniu rozwiązania Izby włościańskiej
RZYM, 17.12. (PAT). Król
podpisał dekret o zamknięciu
sesji parlamentu.

Waloryzacja czy kalkulacja?

Sprawa podniesienia opłat za wodę i elektryczność w oświetleniu p. Prezydenta miasta.

Wyniki ostatniego sporu o opłatę za prąd elektryczny nie są pozbawionymi precedensu. W tym roku 1920-21 powstał podobny zatarg pomiędzy miastem a Elektrownią, który zakończył się orzeczeniem Komisji Rozjemczej w myśl żądań Elektrowni. Przeciw decyzji tej Magistrat wniósł zarzuty, a to Ministerstwo Przemysłu i Handlu utrzymało ją w mocy, odrzucając rekurs. Przy zawarciu więc umowy dodatkowej orzeczenie Komisji Rozjemczej służyło za wytyczną, wobec czego musiano przyjąć jego zasadę, iż przy obliczaniu stawki za prąd obowiązującej formalnie, uwzględniając zmianę cen robocizny, opału i waluty. Jako miernik tej ostatniej przyjęto przeciętny kurs franka szwajcarskiego w porównaniu z cenami poprzedniego miesiąca.

Obliczenia powyższe dawały w rezultacie równowagę 50 do 60 przeszło groszy za 1 kilowat-godzinę, w ciągu długiego szeregu miesięcy. Ekwiwalent ten został utrzymany również i przy ostatniej regulacji stawki. Jeżeli zaś na pozór okazuje się różnica, to tłumaczy się ona jedynie ogólną koniunkturą. Złożyły się tu następujące okoliczności:

Ceny robocizny obliczane są nie co miesiąc, lecz co dwa tygodnie wedle wskaźnika Urzędu Statystycznego; zwykły cen za opał normowany są co dni dziesięć. Ponadto spadek marki postępuje w przyspieszonym tempie. A należyłości za zużyty prąd elektryczny wpływają do kasy Elektrowni dopiero po 5-6 tygodniach.

Wobec tego stanu rzeczy Zarząd Elektrowni zwrócił się do Samorządu miejskiego z prośbą o zatwierdzenie cennika, mającego na celu jedynie zabezpieczenie przedsiębiorstwa cen dotychczasowych.

Komisja Rady Miejskiej do spraw Elektrowni po rozważeniu i sprawdzeniu przytoczonych przez Zarząd Elektrowni cyfr oraz po wysłuchaniu ustnych wyjaśnień Dyrektora, p. Inż. Rygierta, przysłała do wniosku, iż żądania Elektrowni w części są słuszne i ustalenie stawki wymaga zastosowania się do dotychczasowych warunków. Nie chcąc dopuścić do unieruchomienia Elektrowni, które równałoby się pograżeniu całego miasta w ciemność i sparaliżowaniu większej części przemysłu, Komisja uznała za słuszne, aby oparta na orzeczeniu rozjemczym i w ciągu lat bez przeszkód stosowana (a także we wszystkich Urzędach państwowych popłacająca przy budżetach i rozrachunkach) zasada przeliczeń na zło-

te, równe frankowi szwajcarskiemu, miała i nadal zastosowanie w taryfie opłat za prąd elektryczny. Gdy zaś opłaty te niejednokrotnie już przekraczały normę 60 groszy za kilowat, mogą więc i obecnie być podniesione do 60 groszy, przy czym obliczać się je winno wedle kursu z ostatniego dnia miesiąca, za prąd w miesiącu tym zużyty. Przyjęto również 7-dniowy termin wpłaty, jako wystarczający do załatwienia formalności płatniczych. Dla uniknięcia zbyt dużych przeskoków, uchwalono przejść do pełnego kursu złotego (równego frankowi szwajcarskiemu) stopniowo, w ciągu listopada i grudnia.

Na wniosek Komisji Rada Miejska powzięła odnośną uchwałę. Daje ona konsumentom prądu na wypadek nawet zastosowania całkowitego kursu franka szwajcarskiego do złotego polskiego - od 26 do 30 proc. różnicy na korzyść w stosunku do ceny konwersyjnej przy waloryzacji - 30 kopiejek za kilowat oraz ułatwia kalkulację przemysłowcom, którzy już od dawna określają swe obroty w stałym mierniku. Ze Komisja kierowała się tu zyciowymi racjami, okazuje się z poniższego zestawienia: Podniesienie ceny za prąd, wynoszące w październiku wraz z podatkiem komunalnym 64.669 mk., do 297.000 mk. w listopadzie, wynosi 359 proc., podczas gdy wzrost kosztów robocizny w czasie od 15-X do 1-XII wyraża się w 634 proc., opału - 350 proc., a kursu franka szwajcarskiego 315 proc. Wziąwszy pod uwagę, że należność za prąd listopadowy (pomimo rygoru) wypłynęła do kasy Elektrowni dopiero w połowie grudnia - uroczyście sobie, jak daleko dokonana kalkulacja (na zasadzie kursu 450.000 mk. za złoty polski w listopadzie) odbiega od właściwego pojęcia „waloryzacji”. Identyczna uchwała Rady Miejskiej zapadła na wniosek Komisji odnośnie do taryfy za wodę - z zastrzeżeniem, iż każdorazowa kalkulacja cen będzie rozpatrywana i akceptowana przez Komisję do spraw Wodociągu, a następnie zatwierdzana przez Radę Miejską.

Prezydent m. Białegostoku (-) Bolesław Szymanski.

SPRÓBUJCIE nowej wymiennej herbaty Nr. 103. FELS TEA Co. Warszawa.

56,40% wnosi wzrost drożyzny w pierwszej połowie grudnia br. Wedle obliczeń Urzędu Statystycznego przy Magistracie koszty utrzymania w czasie od 1 do 15 grudnia br. wzrosły w Białymstoku o 56,4 proc. w po-

rnowaniu z miesiącem ubiegłym. Największą wyżkę wykazują ceny mięsa (o 200 proc.), i masła (80 proc.).

Co mówią o waloryzacji

opłat za wodę i elektryczność p. Pprokurator Sikorski i konsumenci.

Jak już z poprzednich doniesień wiadomo, Urząd Prokuratorski przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku wdrożył w sprawie podniesienia opłat za prąd i wodę dochodzenie; prowadzi je z wielką energią p. Pprokurator Sikorski. Księgi i rachunki obu nazwanych instytucji poddane zostaną dokładnemu zbadaniu przez biegłych, a na wypadek ujawnienia niedopuszczalnej waloryzacji, odpowiadać za nią będą nie tylko kierownicy Elektrowni i Wodociągu, lecz także Magistrat ewentualnie Rada Miejska, która powzięła odnośną uchwałę. Dotychczasowe wyniki dochodzeń nie upoważniają do żadnych pozytywnych wniosków.

Tymczasem Elektrownia i Wodociąg trwają konsekwentnie przy swej zapowiedzi: od-

spóźnionych płatników ściągają należność wedle bieżącego kursu dziennego franka szwajcarskiego. Daje to różnicę mniej więcej 80 proc. Szereg osób uścił już tę kontrybucję pod groźbą pozbawienia światła i wody.

Represje te oczywiście wywołują oburzenie w kręgach konsumentów, którzy noszą się z zamiarem bezzwłocznie po ukonstytuowaniu się nowego Rządu wysłać do delegacji z prośbą o interwencję i obronę przed wyzyskiem. W ub. sobotę odbyło się tłumne zebranie przy dawańskich kupców, rzemieślników, właścicieli nieruchomości, związków lokatorów i in., na którym powzięto uchwałę o wysłaniu delegacji do Warszawy z obszernie umotywowanym memorjałem.

Listy do Redakcji.

Co komu należy i przystoi.

Szanowny Panie Redaktorze!

W związku z podaną w „Dzienniku” wzmianką o mojej rozmowie z p. Swifem, w której „z uśmiechem zauważyłem, że ani Elektrownia, ani Wodociąg napewno książek swoich nikomu nie pokażą” — zaznaczam, iż mówiąc to, miałem na myśli jedynie osobę swego rozmówcy, tj: samego p. Swifa, jako delegata Związku lokatorów, wysłuchiwali on z widocznym niecierpliwym i dał do zrozumienia, że byłby

więcej przekonany, po wglądnięciu w księgi rachunkowe Elektrowni i Wodociągu.

Uważam za zbyt szczupłe specjalnie podkreślać, że uwaga moja nie odnosi się do osób i instytucji, do kontroli ksiąg powołanych, bo te mogą je przejrzeć każdej chwili bez jakichkolwiek przeszkód.

Z poważaniem Inż. Jan Rybowski, ławnik Magistratu i Dyrektor Wodociągu.

Ułatwienia dla płatników

danin państwowych.

Aby ukrócić ogonki przed okienkiem Kasy Skarbowej, utworzoną jej filiją, w b. lokalu Biura Meldunkowego w Magistracie, gdzie przyjmowane są obecnie wszystkie płatności z

tytułu danin państwowych, opłat, podatków, zaliczek na podatek majątkowy i t.p.

Panowie i panie, korzystajcie z dogodnej okazji!

Olbrzymi pożar

nawiedził wioskę Nowodworce. Spłonęło dziesięć zagrod włościańskich z całym sprzętem Inwentarz żywy oraz część martwego zdołano uratować.

Dnia 15 grudnia br., około godz. 6 wieczór nad wsią Nowodworcami, odległą o 2 kilometry od Wasilkowa, zawiąła krwawa łuna. Oto wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł pożar w stodole gospodarza Józefa Domańskiego, a niedostrzeżony w porę rozszerzył się na sąsiednie zabudowania. W pół godz. płonęło już 10 domów i 12 różnych budynków gospodarczych, stajen, stodół, śpichrzy i tp.

Włościanie zdążyli zaledwie wprowadzić w porę konie, bydło i trzodę chlewną oraz wypożyczyć co cenniejsze sprzęty domowe. Natomiast o rozstawianiu zbiorów, zboża i siano, nie podobna było myśleć wobec gwałtowności żywiołu, podsyconego łatwopalnym tworzywem i wiatrem.

Bardzo szybko na miejsce pożaru przybyły strażę ogniową z Wasilkowa i Białegostoku, które umiejscowiły katastrofę.

Obwieszczenie.

Sąd Okręgowy w Białymstoku obwieszcza, że w dniu 22 listopada 1923 r. do Rejestru Handlowego działu A wciągnięte zostały następujące firmy: (c. d.)

Pod Nr. 2406. — Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż manufaktury — Abram Jasnowski.” — Przedmiot —

drobna sprzedaż manufaktury. — Siedziba m. Korycin, pow. Sokólskiego. — Właściciel Abram Jasnowski, zamieszkały w Korycinie, pow. Sokólskiego.

Pod Nr. 2447. — Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż manufaktury — Chaja Korycińska.” — Przedmiot — sprzedaż manufaktury. — Siedziba m. Korycin, pow. Sokólskiego. — Właścicielka Chaja Korycińska, zamieszkała w m. Korycin, pow. Sokólskiego. Pod Nr. 2408. — Firma przedsiębiorstwa: „Sklep spożywczy — Michał

Kieda.” — Przedmiot — sprzedaż artykułów spożywczych. — Siedziba: wieś Nowodziel, gm. Kuźnica, pow. Sokólskiego. — Właściciel Michał Kieda, zamieszkały we wsi Nowodziel, gm. Kuźnica, pow. Sokólskiego. Pod Nr. 2409. — Firma przedsiębiorstwa: „Marjem Krolowiecka.” — Przedmiot — drobna sprzedaż starych worków — Siedziba — Białystok, ul. Wilcza nr. 3. Właścicielka Marjem Krolowiecka, zamieszkała w Białymstoku, przy ul. Wilczej pod nr. 2. Pod Nr. 2410. — Firma przedsiębiorstwa: „Sklep mięsa — Efraim Kruglański.” — Przedmiot — sprzedaż mięsa. Siedziba — Białystok, ulica Zamenhafa nr. 7. — Właściciel Efraim Kruglański, zamieszkały w Białymstoku, przy ul. Kilińskiego pod nr. 23. Pod Nr. 2411. — Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż towarów tekstylnych — Rubin Kuryłski.” — Przedmiot — sprzedaż towarów tekstylnych. — Siedziba — m. Korycin, pow. Sokólskiego. — Właściciel Rubin Kuryłski, zamieszkały w m. Korycin, pow. Sokólskiego. Pod Nr. 2412. — Firma przedsiębiorstwa: „Sklep skór — Lejba Lidet.” — Przedmiot — sprzedaż skór. Siedziba — m. Odolsk, pow. Sokólskiego. Właściciel Lejba Lidet, zamieszkały w m. Odolsku, pow. Sokólskiego. Pod Nr. 2413. — Firma przedsiębiorstwa: „Ela Łabędźka.” — Przedmiot — sprzedaż zważonek. — Siedziba — m. Sokółka. Właściciel Ela Łabędźka, zamieszkały w m. Sokółce. Pod Nr. 2414. — Firma przedsiębiorstwa: „Sklep spożywczy — Maria Łotowska.” — Przedmiot — sprzedaż artykułów spożywczych. — Siedziba — Białystok, ulica Warszawska nr. 78. Właścicielka Maria Łotowska, zamieszkała w Białymstoku, przy ulicy Warszawskiej pod nr. 78. Pod Nr. 2415. — Firma przedsiębiorstwa: „Sprzedaż manufaktury — Aleksander Łotowski.” — Przedmiot — drobna sprzedaż manufaktury. — Siedziba — Czarnowieś, pow. Sokólskiego. — Właściciel Aleksander Łotowski, zamieszkały w Czarnowieści, pow. Sokólskiego. Pod Nr. 2416. — Firma przedsiębiorstwa: „Skład hurtowy soli — Magistrat m. Sokółki.” — Przedmiot — sprzedaż soli hurtowo i detalicznie. — Siedziba — m. Sokółka, przy Magistracie. Właściciel Magistrat m. Sokółki. (c. d. n.)

NIEZWYKŁA NOWOŚĆ! Pamiętnik Cera Mikołaja II. Przekład polski z oryginalnego rękopisu, znajdującego się w archiwum bolszewickim w Moskwie, opatrzony wstępem i przedmową LEONA KOZŁOWSKIEGO, z przedmową SERGIUSZA MELGUNOWA. Wydawnictwo M. ARCTA w Warszawie. Cena Mk. 2.040.000 (przy mnożniku księg. 300.000) z przesyłką za pobraniem pocztowym mk. 2.200.000. Dolicza się 20% dodatku sortym. 1709

Sprzedamy większą ilość odpadków skór wierzchnich, spodnich i nieużytków. Oferty prosimy kierować do Inwalidzkiego Tow. Handlu Odpadkami. Poznań, Fredry 7, tel. 29-94. 1734

Dr. S. Kracowski ChOROBY wewnętrzne, Kołko i skuszoja. Przyjmuje od g. 10-12 i od 6-7. BIAŁYSTOK, Lipowa 17. 1431

Dr. M. KANEL Chor. wener. skórne i moczopłciowe (niemoczniwa) Oświetlenie cewki i pęcherza. Przyjmuje od g. 6-10 r. i 5-7 wiecz. kobiety i dzieci 4-9 pp. ulica Stenkiwicz 37, osobne wejście.

Dr. M. Kacnelson Choroby weneryczne - skórne. Białystok, ul. Kilińskiego Nr. 8, telefon Nr. 243, Przyjmuje od g. 9-1 i od 4-7. 1432

DOKTOR 1436 Leon Kryński Spec. choroby dróg moczowych, weneryczne i skórne. Oświetlenie cewki i pęcherza. Przyjmuje od g. 9-11 i 5-7. Białystok, ul. Lipowa 33.

Dr. J. Walewski Choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe ul. Stenkiwicza 26 i 6 m. 3. Oświetlenie cewki i pęcherza Od g. 8-9 rano i od 4-7 popołudniu w niedziele i święta od 11 do 1 pp. 1438

DOKTOR 1437 Józef Mazo Choroby wewnętrzne i dziecięce. BIAŁYSTOK, ul. Lipowa 19 (w podwórzu). Przyjmuje od 9-11 r. i 4-6 w.

Dr. J. Walewski Komendzie Powiatowej P.P. (ul. Warszawska Nr. 3) znajduje się do odebrania przez prawego właściciela należny koszt pleciony. 1735

W Komisji Rejestracji P.P. w Białymstoku ul. Lipowa 47 znajduje się do odebrania przez prawego właściciela kosa przybytkana. 1736

Fortepian w dobrym stanie sprzedam. Warszawka 77. 1728

APOLLO SIENKIEWICZA 22 DZIŚ Wielki szlagier wytwórni Listro-film Wschód i Zachód Dramat w 8-miu aktach z życia żydowskiego w Polsce. W rolach głównych: Rzecz dzieje się w Polsce, Austrii i Ameryce Maly Picon i Jakob Kalich Dramat w 8-miu aktach z życia żydowskiego w Polsce. W rolach głównych: DZIS! WIECZÓR ŚMIECHU i HUMORU W rolach głównych: żywe maszyny do wyrabiania śmiechu. Znakomici komicy PAT i PATACHON. Ensencytryczna pomysłowość — Imponująca wystawa — Niesłychana wystawa.